

FORYSTA OG BREYTINGAR

FORYSTUFRÆÐSLA KÍ
HAUSTIÐ 2014

Runólfur Smári Steinþórsson

RSS

Yfirlit yfir fyrirlesturinn

RSS

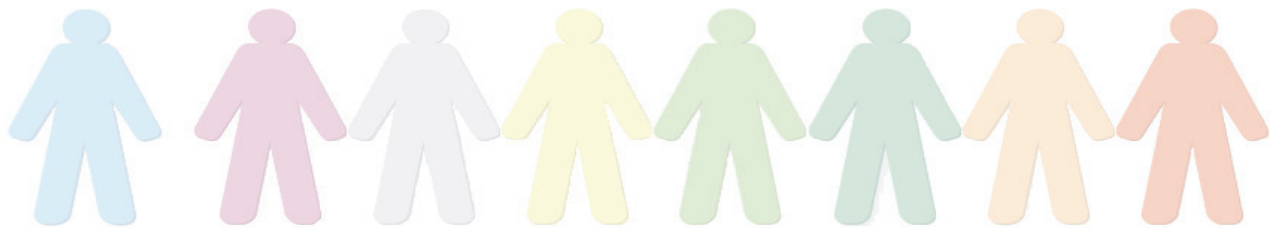
- **Forysta** veltur ekki á einum manni – virkni og heildin!
- **Forysta** – grundvallarþættir – samhengi – áskoranir!
- **Breytingar** kalla á forystu – dæmi um breytingar!
- **Hvað** er að breytast hjá KÍ og á Íslandi?
- Er KÍ að átta sig á stöðu sinni og krossgötum?
- Er KÍ að halda í rétta átt?
- **Lykilspurningar** – hvað er brýnt að skoða?
- **Umboð** – Erindi – Lögmæti?

RSS

Lykilatriði og áskoranir þegar kemur að **forystu**

Forysta veitur ekki á einum manni eða konu

RSS

Forysta veitur ekki á einum...

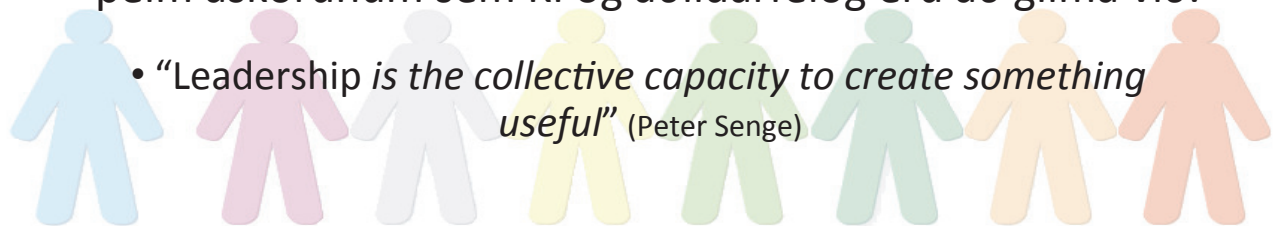
- Bókin *A Manager's Guide to Leadership* eftir Mike Pedler, John Burgoyne og Tom Boydell (2004) byrjar á eftirfarandi skilaboðum:
 - “If your organization has only one leader, then it is almost certainly short of leadership” (Gerd Egan).
- Það er undirstrikað að það **að sinna forystu** felist í því sem **gert er**:

- “Leadership is a **doing thing**: a performance art. It is not defined by any set of personal qualities or competences, **but by what we actually do when faced with challenging situations**”

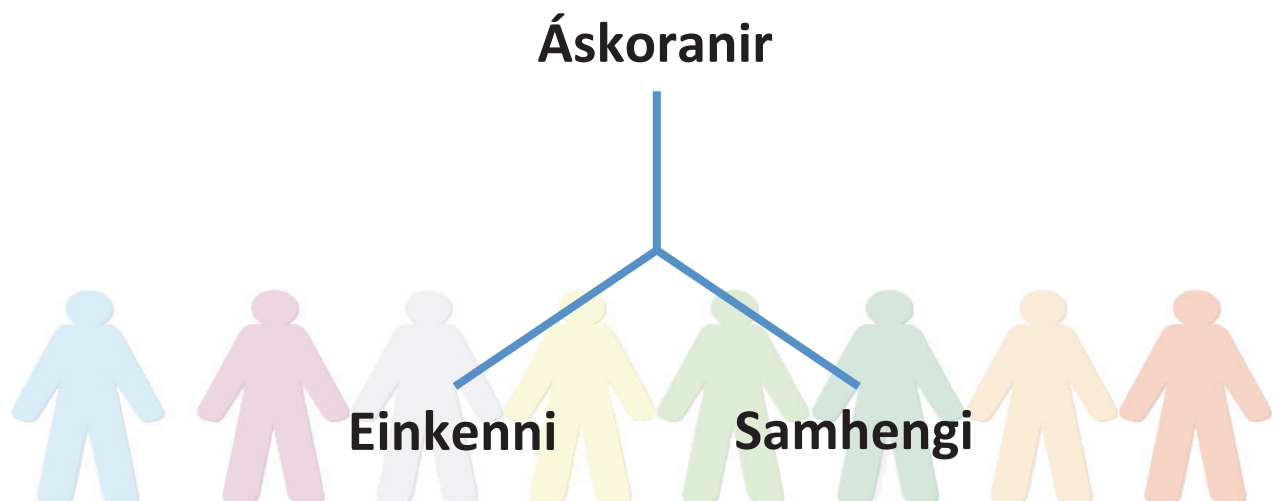
Forysta og áskoranir

- “Leadership is about recognizing and responding to the CHALLENGES facing us in our organization” (Pedler et al, 2004)
- Að vera í forystuhlutverki snýst um virkni og þátttöku í KÍ hreyfingunni, ekki síst hjá lykilmálkinu, og viðbrögð við þeim áskorunum sem KÍ og aðildarfélög eru að glíma við.

• “Leadership is the collective capacity to create something useful” (Peter Senge)

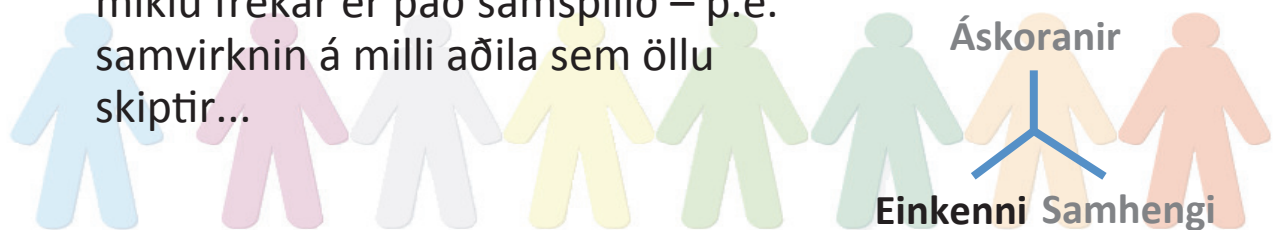
Forysta – grundvallarþættir (Pedler et al, 2004)

Forysta – grundvallarþættir (Pedler et al, 2004)

• Einkenni:

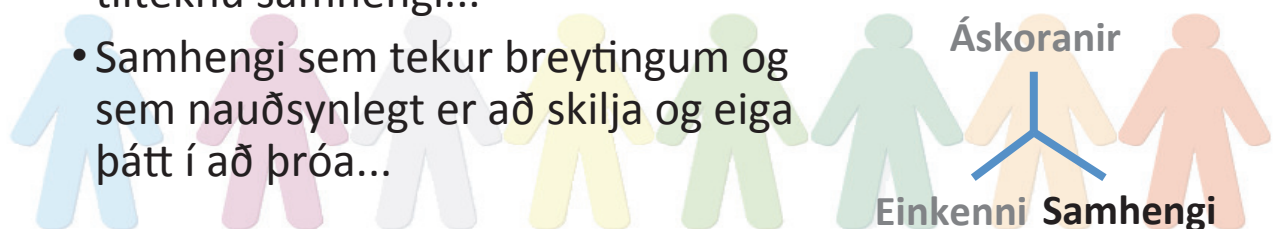
- Í forystufræðslu hefur áherslan lengi verið á þennan þátt, þ.e. eiginleika og færni einstaklinga...
- Geta einstaklinganna er mikilvæg en miklu frekar er það samspilið – þ.e. samvirknin á milli aðila sem öllu skiptir...

Forysta – grundvallarþættir (Pedler et al, 2004)

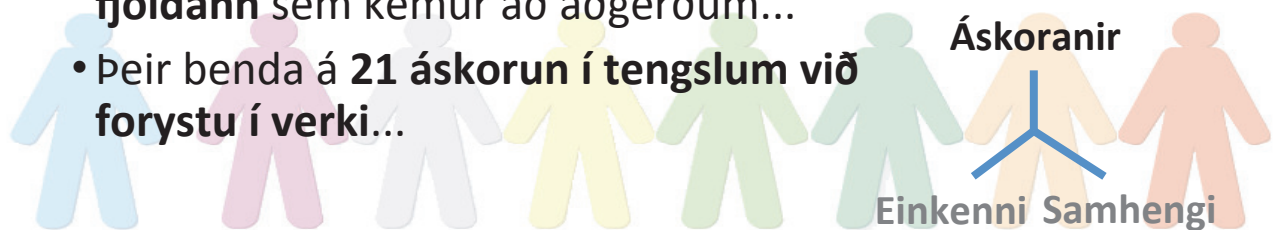
• Samhengi:

- Forysta verður ávallt að taka mið af því samhengi sem hún á sér stað í...starfi og hlutverki KÍ...
- Starfsemi KÍ og aðildarfélaganna er síðan í tilteknu samhengi...
- Samhengi sem tekur breytingum og sem nauðsynlegt er að skilja og eiga þátt í að þróa...

Forysta – grundvallarþættir (Pedler et al, 2004)

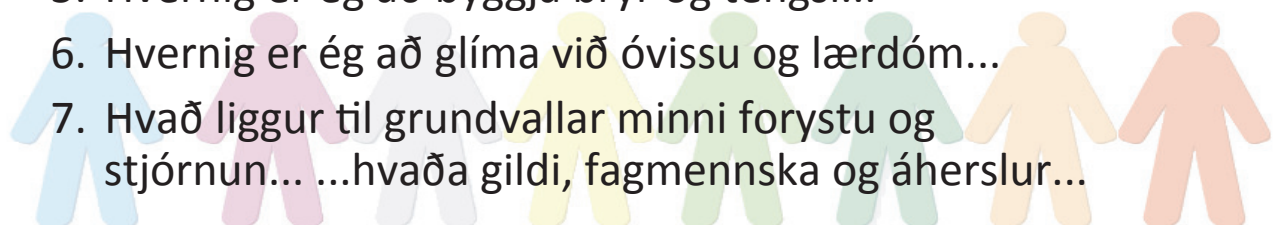
- **Áskoranir:**
- Nálgun Pedlers o.fl. er sú að **forysta** snúist um **það sem gert er**, ekki það sem við erum eða kunnum...
- **Árangurinn** er í takt við **virknina** og **fjöldann** sem kemur að aðgerðum...
- Þeir benda á **21 áskoranun í tengslum við forystu í verki...**

Sjö – áskoranir – innra með fólki

(Með hliðsjón af Pedler et al, 2004)

1. Hvaða erindi hef ég og hver er tilgangurinn...
2. Hvaða vald hef ég og hvernig má beita því...
3. Hvaða spurninga spyr ég...
4. Hvernig er ég að virkja fólk og miðla skilningi...
5. Hvernig er ég að byggja brýr og tengsl...
6. Hvernig er ég að glíma við óvissu og lærdóm...
7. Hvað liggur til grundvallar minni forystu og stjórnun... hvaða gildi, fagmennska og áherslur...

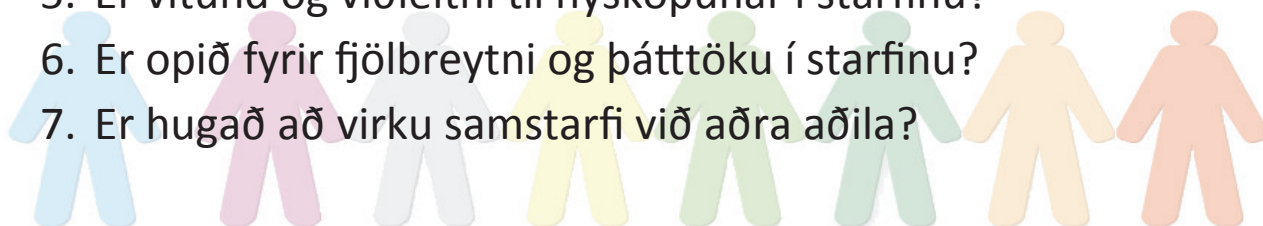

Fjórtán – áskoranir – inn og út á við (I)

(Með hliðsjón af Pedler et al, 2004)

RSS

1. Er mótun og framkvæmd stefnu sinnt?
2. Er ýtt undir lærdóm ($L \geq C$) í öllu starfi KÍ?
3. Er stuðlað að skipulagsbreytingum - eftir þörfum?
4. Er lögð áhersla á liðsvinnu - eftir þörfum?
5. Er vitund og viðleitni til nýsköpunar í starfinu?
6. Er opið fyrir fjölbreytni og þátttöku í starfinu?
7. Er hugað að virku samstarfi við aðra aðila?

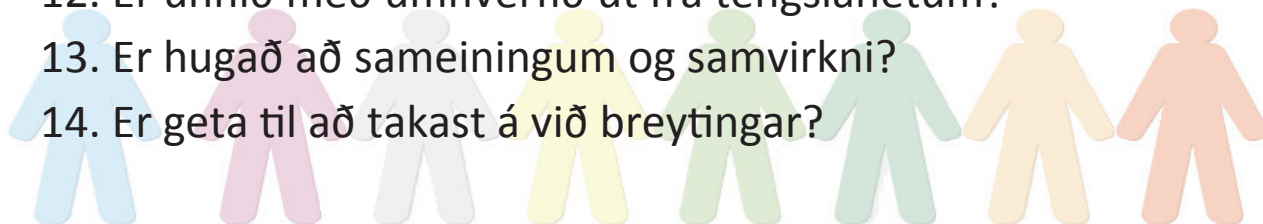

Fjórtán – áskoranir – inn og út á við (II)

(Með hliðsjón af Pedler et al, 2004)

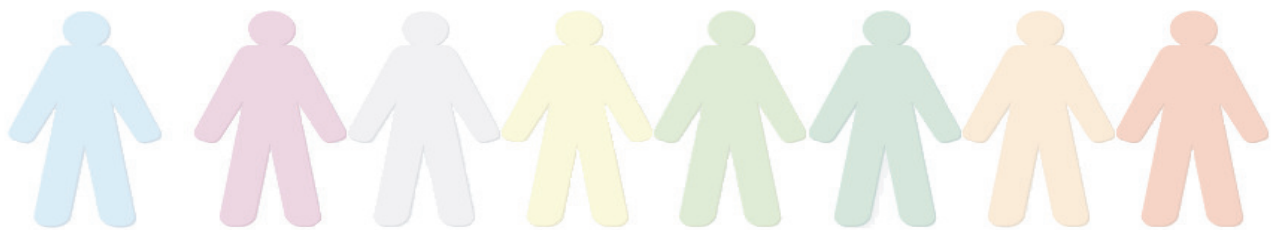
RSS

8. Er hugað að umbótum og þróun vinnuferla?
9. Er leitað hagræðingar í högun starfseminnar?
10. Er ýtt undir samfélagslega ábyrgð?
11. Eru þekkingarverðmætin þróuð og notuð?
12. Er unnið með umhverfið út frá tengslanetum?
13. Er hugað að sameiningum og samvirkni?
14. Er geta til að takast á við breytingar?

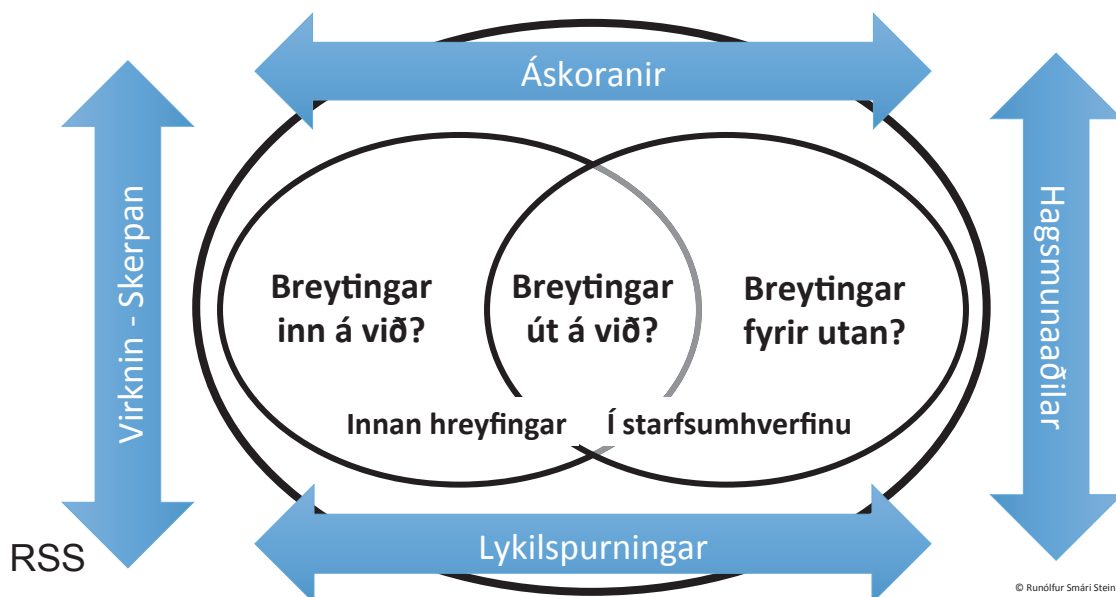

Breytingar kalla á forystu

Forysta – áskoranir - lykilsurningar

Forysta og breytingar

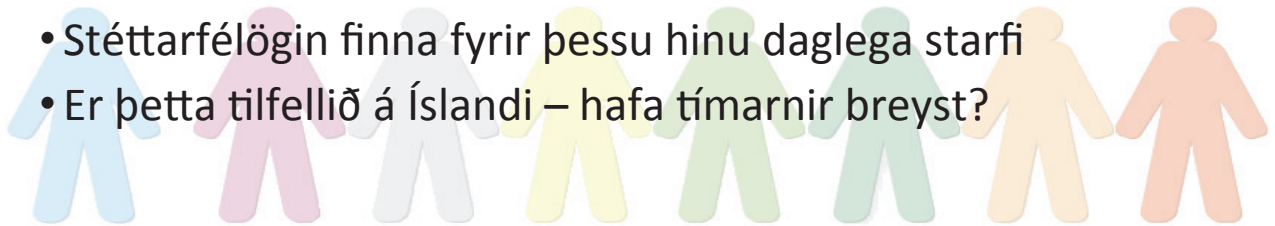

Að átta sig á breytingum

(Fagbevægelsen er í forandringstíð – Rune Baastrup)

RSS

- Stéttarfélagin eru komin í vörn – í Danmörku!
- Fyrir því eru þrjár ástæður – segir Rune Baastrup
 - Félagsmönnum fer fækkandi!
 - Erfitt árferði og lítil vöxtur ef nokkur í efnahagslífinu!
 - Hlutverk stéttarféлага í því að ná einingu og móta stefnu í samfélaginu virðist minnkandi!
- Stéttarfélagin finna fyrir þessu hinu daglega starfi
- Er þetta tilfellið á Íslandi – hafa tímarnir breyst?

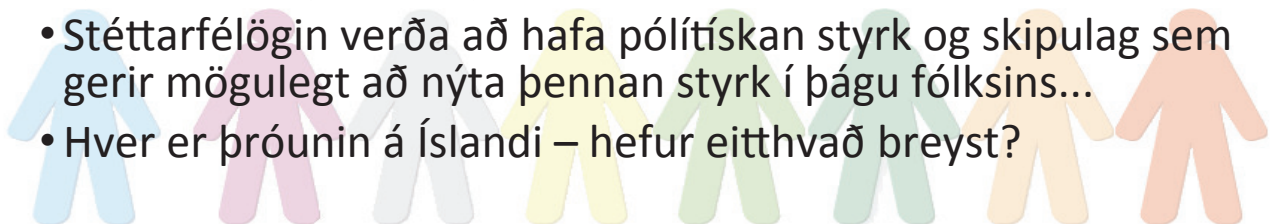

Að átta sig á breytingum

(Carl Roper – forystumaður launamanna í Bretlandi)

RSS

- Stéttarfélagin verða að finna rætur sínar!!!
- ...ekki gera sömu mistökin og við gerðum!
 - Það dugar ekki eitt og sér að fjölga félagsmönnum!
 - Það dugar ekki að vera þjónustuskrifstofa!
- Stéttarfélagin verða að vera hreyfingar sem hafa merkingu fyrir fólkið og hafa styrk af sínu fólki...
- Stéttarfélagin verða að hafa pólitískan styrk og skipulag sem gerir mögulegt að nýta þennan styrk í þágu fólksins...
- Hver er þróunin á Íslandi – hefur eitthvað breyst?

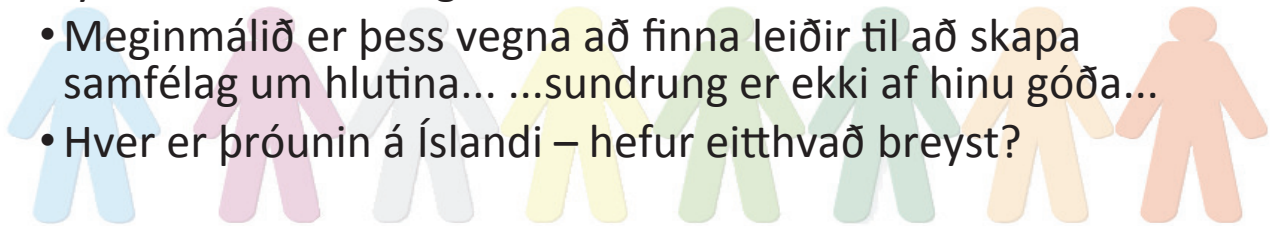

Að átta sig á breytingum

(Robert D. Putman – prófessor í Harvard)

RSS

- “Social Capital” er verðmæti sem ber að hlúa að...
- Putnam bendir á mikilvægi þriðja geirans og þýðingu þess að vera þátttakandi í félagslegri starfsemi...
 - Telur það vera límið í samfélaginu!
- Það eru félagslegar tengingar og samleið fólks sem er lykillinn að samfélagi sem að dafnar...
- Meginmálið er þess vegna að finna leiðir til að skapa samfélag um hlutina... ...sundrung er ekki af hinu góða...
- Hver er þróunin á Íslandi – hefur eitthvað breyst?

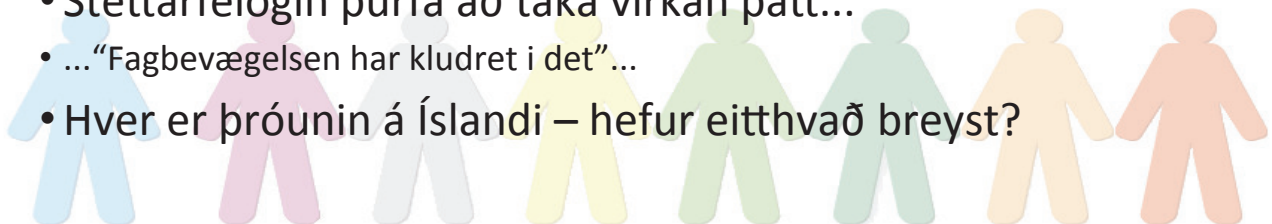

Að átta sig á breytingum

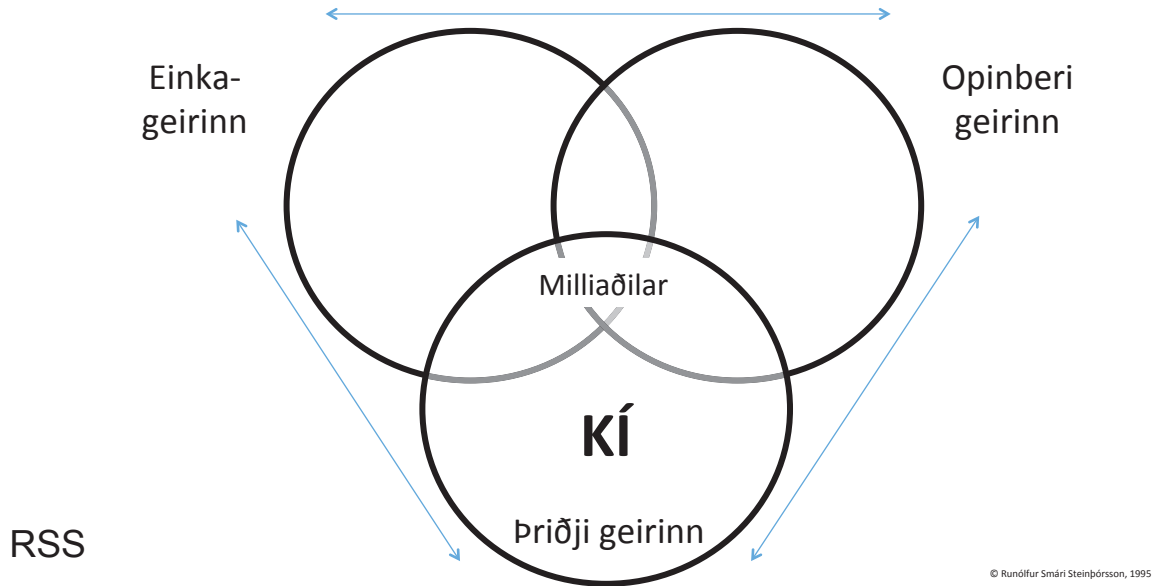
(Ove K. Pedersen – prófessor í CBS)

RSS

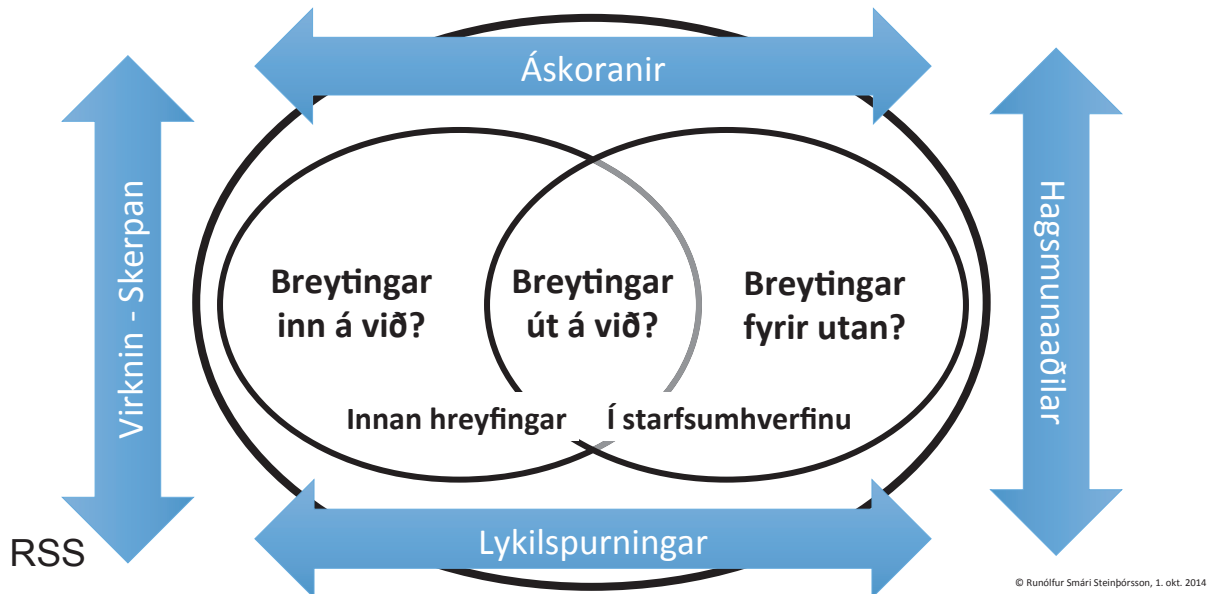
- Stéttarfélagin hafa ekki áttað sig á “samkeppnisþjóðfélaginu”...
- Samkeppnisþjóðfélagið er ekki vandamálið...
 - Tregðan og vanmatið í stéttarfélagunum er vandamálið... ...þau hafa tapað umboði sínu...
- Stéttarfélagin þurfa að taka virkan þátt...
 - ...“Fagbevægelsen har kludret i det”...
- Hver er þróunin á Íslandi – hefur eitthvað breyst?

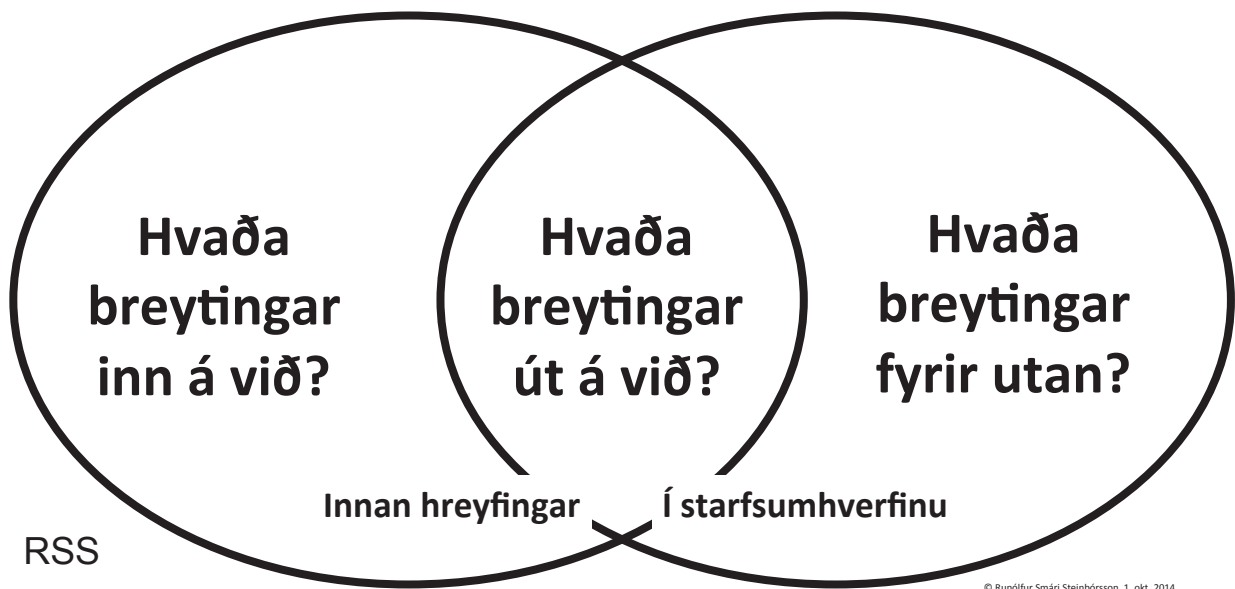
Forysta og breytingar

Forysta og breytingar

Að átta sig á breytingum ?

RSS

Að átta sig á breytingum?

- Hvaðan erum við að koma?... Hvað er í farteskinu?
- Hvar erum við stödd?... Er staðan góð / slæm?
- Hvert erum við að fara?... Er getan til staðar?
- Erum við á réttri leið?... Miðar í rétta átt?

Forysta er til lítils ef ekki er áhersla á rétta hluti

Umboð – erindi – lögmæti

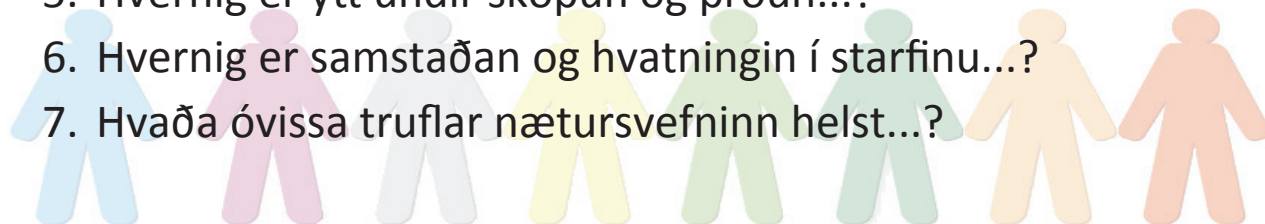
Lykilspurningar

Lykilspurningar

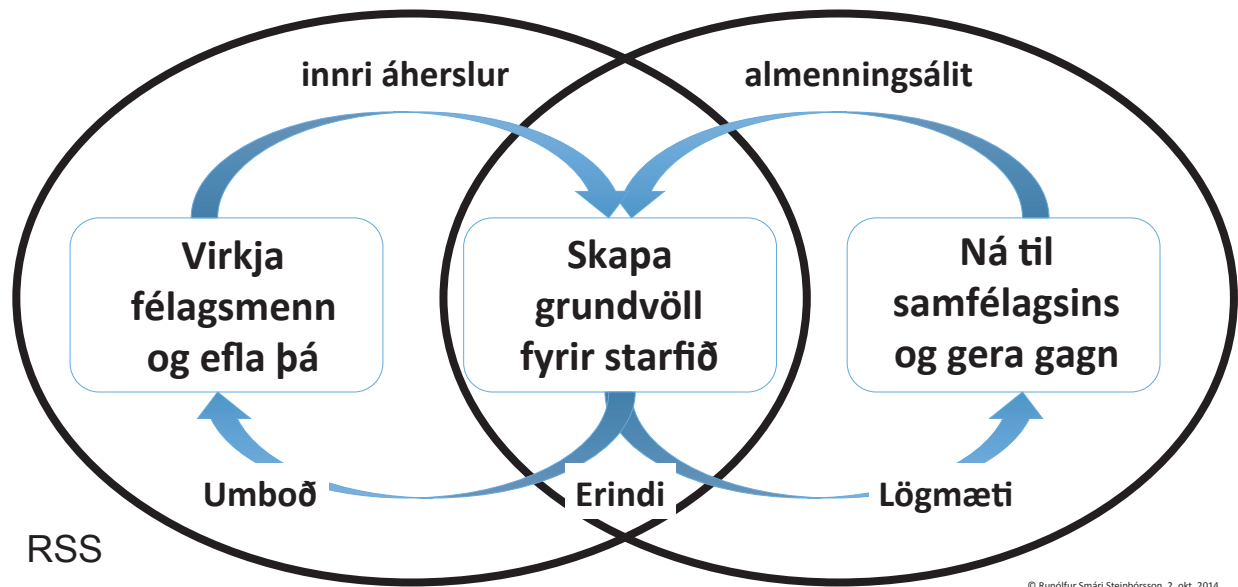
(Með hliðsjón af Simons, 2010)

1. Í hvers þágu er starfsemin miðuð...?
2. Hvað er til vitnis um forgangsröðun í starfi KÍ...?
3. Hvað er haft til marks um árangur af starfinu...?
4. Hvaða vegvísar beina starfinu í rétta átt...?
5. Hvernig er ýtt undir sköpun og þróun...?
6. Hvernig er samstaðan og hvatningin í starfinu...?
7. Hvaða óvissa truflar nætursvefninn helst...?

Forysta og breytingar

(Með hliðsjón af Berg og Jonsson, 1991)

© Rundifur Smári Steinþórsson, 2. okt. 2014

Lykilspurningar

(Með hliðsjón af Simons, 2010)

RSS

1. Í hvers þágu skal starfsemin miðuð?
2. Hvað ætti að vera til vitnis um forgangsröðun í starfi KÍ?
3. Hvað skal haft til marks um árangur af starfinu?
4. Hvaða vegvísar eiga að beina starfinu í rétta átt?
5. Hvernig má ýta undir sköpun og þróun?
6. Hvernig má virkja til forystu og efla bæði samstöðu og hvatningu í starfinu?
7. Hvaða óvissa truflar nætursvefninn helst...?

